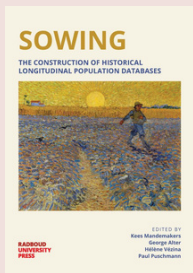

Szakkönyvajánló: új kiadványok a nemzetközi könyvpiacról

Mandemakers, Kees et al.: [Sowing: The Construction of Historical Longitudinal Population Databases](#). Radboud University Press, 2023. 501 p.

A kötet huszonhárom népességadatot tartalmazó adatbázist mutat be, amelyek longitudinális források (például a népesség-nyilvántartások, a migráció, a családok és a háztartások összetételének adatai), anyakönyvi adatok és polgári iratok, népszámlálások, adónyilvántartások egyesítéséből származnak, és Európa, Észak-Amerika, Kelet-Ázsia, Ausztrália, Dél-Afrika és Suriname területére vonatkoznak.

Zimmer, Zachary – McDaniel, Susan A.: [Global Ageing in the Twenty-First Century](#). Routledge, 2024. 344 p.

A népesség elöregedése globálisan megfigyelhető jelenség, de országonként jelentős különbségek vannak ütemében és időzítésében. A könyv három fő témára összpontosít: az egészséges öregedés és az egészségügyi ellátás kapcsolatára, az idősödő munkaerőre, valamint a nyugdíjakra.

1

Az emberi élettartam radikális meghosszabbításának valószínűtlensége a 21. században

Olshansky, S. Jay et al.: [Implausibility of radical life extension in humans in the twenty-first century](#). Nature Aging, 2024, 1–8.

A 20. században a fejlett országokban emelkedett a várható élettartam, de a 21. századra ez a növekedés lelassult, és a 100 éves életkor elérése továbbra is valószínűtlen, hacsak az öregedés folyamata nem lassul jelentősen.

2

Halandósági egyenlőtlenségek nyugdíjas korú migránsok és nem migránsok között Dániában és Svédországban

Callaway, Julia et al.: [Mortality inequalities at retirement age between migrants and non-migrants in Denmark and Sweden](#). Demographic Research, 2024, 50, 473–502.

Dániában és Svédországban a kötelező nyugdíjkorhatárt a várható élettartamhoz igazítják, vagyis minél tovább élnek az emberek, annál később mehetnek nyugdíjba. Ez a rendszer azonban nem veszi figyelembe a várható élettartam eltéréseit, például a migránsok és a nem migránsok között, ami problémákat jelenthet.

5

Elnéptelenedés, halálesetek, sokféleség és nélkülözés: a vidéki amerikai népesség változásának 4D-je

Lichter, Daniel T. – Kenneth M. Johnson: [Depopulation, Deaths, Diversity, and Deprivation: The 4Ds of Rural Population Change](#). RSF: The Russell Sage Foundation Journal of the Social Sciences, 2025, 11.2, 88–114.

A tanulmány a 2020-as amerikai népszámlálás legújabb adatait, valamint a korábbi népszámlálások eredményeit felhasználva mutatja be a vidéki demográfiai változások földrajzi eloszlását az elmúlt három évtizedben. A vizsgált tényezők közé tartozik az elnéptelenedés (depopulation), a halálozás (deaths), a sokszínűség (diversity) és a nélkülözés (deprivation) – az úgynevezett „4D” jelenségek –, amelyek az utóbbi időben jelentős hatással vannak a vidéki Amerika fejlődésére.

Szakkikkek szemléje tudományos publikációkból

3

Az ENSZ valószínűségi népesség-előrejelzéseinek kidolgozása és végrehajtása a bayesi demográfia mérföldköveként: interjú Adrian Rafteryvel

Alexander, Monica – Adrian E. Raftery: [Developing and implementing the UN's probabilistic population projections as a milestone for Bayesian demography](#). Demographic Research, 2024, 51, 1–16.

Az ENSZ Népesedési Osztálya (UNPD) két évente közzéteszi a World Population Prospects (WPP) népességi előrejelzéseit. 2015 óta ezek valószínűségi alapon, bayesi statisztikai modellekkel készülnek, amiben kulcsszerepet játszott a Washingtoni Egyetem Adrian Raftery vezette statisztikai csapata. Az interjú az UNPD WPP előrejelzéseinek történetét, módszertani kihívásait, főbb következtetéseit és jövőbeli kutatási irányait ismerteti.

4

Ki a fekete? Fekete bevándorlók és a változó szomszédság

Dahir, Nima: [Who Is Black on the Block? Black Immigrants and Changing Black Neighborhoods](#). RSF: The Russell Sage Foundation Journal of the Social Sciences, 2025, 11.1, 110–131.

Az elmúlt évtizedekben az Egyesült Államokban jelentősen megnőtt a fekete bevándorlók száma, ami átalakította a fekete közösségeket és az ország faji térképét. A cikk a népszámlálási és az American Community Survey adatai alapján vizsgálja, hogyan hat ez a folyamat a lakóövezetek faji összetételére és a szegregáció mértékére.

Februári programkínálatunkból

Február 19. [Felelős állattartásra nevelés gyermekkorban](#)

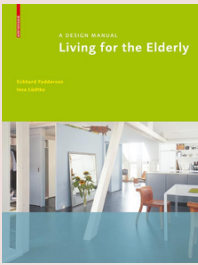
Február 20. [Felnőtt a felnőttel – Függő és hozzátartozó kapcsolata](#)

Február 25. [Adaptív élet. Lukoviczki Réka előadása](#)

Szakkönyvajánló: új kiadványok a nemzetközi könyvpiacról

Feddersen, Eckhard – Lüdtke, Insa: [Living for the elderly: A Design Manual](#). Birkhauser, 2025. 248 p.

A kötet az időskori életvitel, a demencia, az idősök társadalmi szerepe és lakhatási megoldások különböző aspektusait tárgyalja, beleértve a biztonságot, a védelmet és az építészeti tervezést. Emellett a demográfiai folyamatok kezelésének különböző nemzetközi megközelítéseit és lehetséges megoldásait is összehasonlítja.

Greve, Bent: [The Future of the Welfare State European and Global Perspectives](#). Routledge, 2024. 176 p.

Az általános vélekedés szerint az európai jóléti államok válságban vannak, ami a globalizáció és a demográfiai folyamatok kettős szorításának tudható be. A könyv szerzője szerint szélesebb társadalmi perspektívára van szükség, és a gazdasági, társadalmi, politikai folyamatok kölcsönhatását is meg kell vizsgálni.

6

Érzékelt fenyegetés és demográfiai félreértés

Ives, Brandon – Jori Breslawski: [Perceived threat and demographic misperception](#). Politics and Religion, 2025, 1–14.

A kutatás szerint a többségi csoportok tagjai hajlamosak túlbecsülni a kisebbségek létszámát, és minél nagyobb fenyegetettséget éreznek, annál erősebb ez a torzítás – ahogyan azt az indonéziai muszlimoknak a helyi keresztény népességre vonatkozó elképzelései is mutatják.

7

A népesség előregedése és csökkenése hamarabb bekövetkezik, mint gondolnánk

Guillemot, Jonathan R. – Xue Zhang – Mildred E. Warner: [Population Aging and Decline Will Happen Sooner Than We Think](#). Social Sciences, 2024, 13.4, 190.

A globális népesség 2086-ban érheti el a csúcst, de a munkaképes korú népesség létszáma már előbb csökkenhet, míg Afrika az egyetlen régió, ahol növekedés várható, ezért fontos, hogy politikai stratégiák szülessenek az öregedés, a migráció és a gazdasági fejlődés kezelésére.

Szakkikkek szemléje tudományos publikációkból

8

Demográfiai változás, világi stagnálás és egyenlőtlenség: az automatizálás mint áldás?

Jacobs, Arthur – Freddy Heylen: [Demographic change, secular stagnation, and inequality: automation as a blessing?](#) Journal of Demographic Economics, 2024, 1–41.

A kutatás azt vizsgálja, hogyan enyhítheti az automatizálás az öregedés gazdasági hatásait. Összegezve elmondható, hogy bár az automatizálás részben ellensúlyozza a munkaerő volumenének csökkenését, a technológiai fejlődés hiánya és a növekvő társadalmi egyenlőtlenségek korlátozzák a hatékonyságát.

9

Népesség és éghajlatváltozás

[Population and Climate Change](#). Vienna Yearbook of Population Research 2024. Vol. 22.

A különszám a klímaváltozás és a népesedés közötti összefüggéseket vizsgálja, bemutatva, hogy az emberi tevékenység miként járul hozzá a klímaváltozáshoz, és hogyan hat vissza az emberek egészségére, migrációjára és termékenységi viselkedésére. Az évkönyv 51 szerző interdiszciplináris elemzéseit összegzi, kiemelve a demográfiai tudomány szerepét a klímaváltozás mérséklésében és az alkalmazkodási stratégiák kidolgozásában. Továbbá azt, hogy az emberi populációk kulcsszerepet játszanak a környezeti változások hatásaiban, amelyek közvetlenül befolyásolják megélhetésüket, egészségüket és migrációs mintázataikat.

10

Demográfiai változások és gazdasági kihívások az Európai Unióban

Szűcs, Petra: [Demographic Shifts and Economic Challenges in the European Union](#). Európai Tükör, 2024, 27.1, 87–106.

A tanulmány az Európai Unióban tapasztalható jelentős demográfiai változásokat és gazdasági kihívásokat vizsgálja, különös figyelmet fordítva az öregedő társadalom hatásaira, beleértve az egészségügyi és nyugdíjrendszerekre, a munkaerőpiacra gyakorolt nyomást, valamint a Covid19-világjárvány hatásait. Átfogó stratégiákat javasol a kihívások kezelésére és az innovációs lehetőségek kiaknázására.

Válogatás a programjainkból

